

w sprawie oceny programowej na kierunku ekonomia prowadzonym na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.), Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią II zespołu nauk społecznych prowadzącego działalność w zakresie dyscyplin: ekonomia i finanse, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, nauki o zarządzaniu i jakości stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały, raportem zespołu oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni, w sprawie oceny programowej, na kierunku ekonomia prowadzonym na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim, wydaje ocenę:

pozytywną

§ 2

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdza, że proces kształcenia realizowany na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu umożliwia studentom kierunku ekonomia osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim. Wszystkie kryteria określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowione w załączniku nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącym załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., zostały spełnione, co uzasadnia wydanie oceny pozytywnej.

§ 3

Następna ocena programowa na kierunku ekonomia w uczelni wymienionej w § 1 powinna nastąpić w roku akademickim 2026/2027.

§ 4

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce ciąży obowiązek zawiadomienia Ministra Edukacji i Nauki o jego złożeniu.

§ 5

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

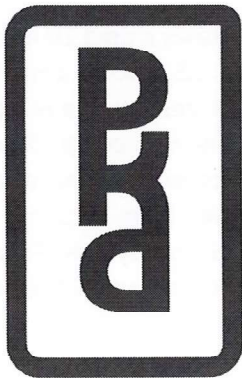
1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

§ 6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej
Podpisano podpisem kwalifikowanym w dniu
16.03.2021

Krzysztof Diks

Opinia II zespołu nauk społecznych

**prowadzącego działalność w zakresie
dyscyplin: ekonomia i finanse, geografia
społeczno-ekonomiczna i gospodarka
przestrzenna, nauki o zarządzaniu i jakości
w sprawie oceny programowej**

Nazwa kierunku studiów: ekonomia

Poziom studiów: studia pierwszego i drugiego stopnia

Profil studiów: ogólnoakademicki

Formy studiów: stacjonarne i niestacjonarne

**Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Uniwersytet
Przyrodniczy w Poznaniu**

Data przeprowadzenia wizytacji: 7-8.12.2020

Warszawa, 2021

Spis treści

1. Ocena stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej	4
2. Uzasadnienie oceny stopnia spełnienia każdego z szczegółowych kryteriów oceny programowej (w porządku według poszczególnych kryteriów)	5
3. Opinia dotycząca dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku według poszczególnych zaleceń).....	9
4. Wniosek końcowy i propozycja oceny programowej	9
5. Rekomendacja przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia wraz z określeniem kategorii i uzasadnieniem (jeśli dotyczy).....	9

Opinia została sporządzona na podstawie raportu zespołu oceniającego PKA w składzie:

Przewodniczący: dr hab. Jakub Brdulak, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Jadwiga Berbeka, ekspert PKA
2. dr hab. Włodzimierz Sroka, ekspert PKA
3. Bogdan Lewiński, ekspert ds. pracodawców
4. Paula Leśniewska, ekspert ds. studenckich
5. mgr Karolina Martyniak, sekretarz zespołu oceniającego

oraz odpowiedzi Uczelni przedstawionej w piśmie RSS-501-1/2020 z dnia 2021.02.01.

1. Ocena stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA w raporcie z wizytacji ¹	Ocena stopnia spełnienia kryterium ustalona przez zespół działający w ramach dziedziny lub zespół do spraw kształcenia nauczycieli ²
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione częściowo	kryterium spełnione
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione	kryterium spełnione

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

² W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

2. Uzasadnienie oceny stopnia spełnienia każdego z szczegółowych kryteriów oceny programowej (w porządku według poszczególnych kryteriów)

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Koncepcja kształcenia wpisuje się w strategię Uczelni. Koncepcja i cele kształcenia są powiązane z prowadzonymi na uczelni badaniami naukowymi, realizowanymi w ramach grantów finansowanych ze źródeł zewnętrznych, w tym NCN, dotyczącymi ekonomiki rolnictwa, gospodarki żywnościowej i konsumpcji. Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia Uczelni oraz dyscyplinami ekonomia i finanse, rolnictwo i ogrodnictwo oraz technologia żywności i żywienia, do których jest przyporządkowany kierunek na poziomie studiów I stopnia oraz dyscyplinami ekonomia i finanse oraz rolnictwo i ogrodnictwo, do których jest przyporządkowany kierunek na poziomie studiów II stopnia.

Efekty uczenia się dla studiów I stopnia nie są opisane zgodnie z przyjętymi charakterystykami PRK dla Poziomu 6. Efekty powinny zakładać opanowanie wiedzy poznawczej w stopniu „zaawansowanym” (P6S_WG), a nie w stopniu „podstawowym”.

Oprócz wspomnianego uchybienia w sformułowaniu, efekty uczenia się opisują w sposób specyficzny i realistyczny wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów. Sformułowanie efektów uczenia się pozwala na stworzenie systemu weryfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych osiągniętych przez studentów.

W związku z powyższym zalecono:

- 1) Dokonanie modyfikacji treści efektów uczenia pod kątem właściwego opisanie stopnia zaawansowania i kontekstowości wiedzy, zgodnie z obowiązującymi aktualnie przepisami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Uczelnia w odpowiedzi na zalecenia sformułowane w raporcie z wizytacji poinformowała, że zrealizowała powyższe zalecenie i przedstawiła stosowny dokument: Uchwałę nr 34/2021 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu z dnia 27 stycznia 2021 r. w sprawie zmiany uchwały nr 330/2019 w sprawie dostosowania programu studiów na kierunku ekonomia, rozpoczynających się od roku akademickiego 2019/2020, do wymagań ustawy, w której dokonała modyfikacji treści efektów uczenia pod kątem właściwego opisanie stopnia zaawansowania i kontekstowości wiedzy zgodnie z aktualnymi przepisami.

Ze względu na zrealizowanie zalecenia do kryterium 1 przez Uczelnię oraz odpowiednie udokumentowanie tego działania, istnieją podstawy do podniesienia oceny kryterium 1 z częściowo spełnione na spełnione.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Treści programowe są zgodne z założonymi efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinach ekonomia i finanse oraz rolnictwo i ogrodnictwo, do których przypisany jest kierunek na poziomie studiów I i II stopnia, a także technologii żywności i żywienia, do której ponadto przypisane są studia I stopnia. Metody wykorzystywane przez prowadzących uwzględniają metody stosowane w realizowanych przez pracowników projektach badawczych, do których włączani są również studenci. Metody kształcenia są zorientowane na studentów, nawet w trybie zdalnym oferowane są aktywizujące metody, motywujące studentów do zaangażowanego udziału w procesie nauczania.

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia pozwalają na osiągnięcie efektów uczenia się.

Organizacja procesu nauczania, nawet realizowana zdalnie, zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się, choć ten ostatni cel jest trudniejszy do zrealizowania w formie zdalnej. Opisane w sylabusach efekty uczenia się dla praktyk zawodowych odpowiadają kierunkowym i specjalistycznym efektom uczenia się. Treści programowe, wymiar praktyk i przyporządkowana im liczba punktów ECTS jest właściwa.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

W Uczelni stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i jednoznaczne warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów. Na rosnącą liczbę kandydatów mają wpływ podejmowane przez pracowników działania informacyjne i promocyjne. Na kierunku są uregulowane zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów. Procedury dyplomowania są rozbudowane i specyficzne dla kierunku. Uczelnia posiada procedury uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Stosowane na kierunku metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania. Metody weryfikacji pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe związane z kierunkiem, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy (wyniki systemu ELA), w tym zatrudnienie w macierzystej jednostce oraz ich dalsza edukacja (Szkoła Doktorska) potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

W jednostce zatrudnionych jest 72 nauczycieli akademickich, a w procesie dydaktycznym na kierunku ekonomia zaangażowanych jest łącznie 100 osób (w tym 16 wykładowców zagranicznych). Zajęcia dydaktyczne są prowadzone przez nauczycieli akademickich o dorobku naukowym zgodnym z problematyką wykładanych przedmiotów, znacznym dorobku publikacyjnym (w tym artykuły w wysoko punktowanych journalach indeksowanych w bazach WoS i Scopus) oraz uczestnictwem w wielu, krajowych i zagranicznych projektach badawczych. W działalność naukowo-badawczą włączani są studenci, czego efektem są wspólne publikacje z wykładowcami (w sumie 40).

Pracowników charakteryzują także inne osiągnięcia, takie jak staże zagraniczne, czy też udział w konferencjach naukowych (łącznie kilkaset w latach 2015-2020) oraz znacząca aktywność w pozyskiwaniu środków na badania naukowe w ramach projektów badawczych finansowanych przez NCN, NCBiR, MNiSW, KSOW i innych. Wykładowcy posiadają odpowiednie kompetencje dydaktyczne, w tym także dotyczące wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość (co jest szczególnie ważne w okresie pandemii). Mają także możliwość rozwoju naukowego i zdobywania stopni i tytułów naukowych, a także dalszego kształcenia i podnoszenia swoich kompetencji poprzez udział w różnych

programach (m.in. program dotyczący podnoszenia kompetencji młodej kadry poniżej 35 roku życia).

Kadra nauczycieli akademickich jest okresowo oceniana zarówno pod względem formalnym i merytorycznym (od 2020 roku ocena okresowa odbywa się co 4 lata). Wyniki oceny okresowej są brane pod uwagę przy awansach naukowych, decyzjach o przedłużeniu zatrudnienia, wyróżnieniach i nagrodach Rektora.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Baza dydaktyczna dla realizacji zajęć mieści się w Collegium Maximum (CM) Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, przy ulicy Wojska Polskiego 28. W jej skład wchodzi nowoczesne i w pełni wyposażone sale wykładowe i ćwiczeniowe oraz pracownie komputerowe, które są przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością.

Zarówno studenci jak i pracownicy mogą korzystać ze zbiorów Biblioteki Głównej, która dysponuje bogatym zbiorem literatury, materiałów dydaktycznych oraz czasopism (714 751 woluminów książek i czasopism oraz 35 347 jednostek zbiorów specjalnych na koniec 2019 r.). Ponadto Biblioteka działa w obrębie Poznańskiej Fundacji Bibliotek Naukowych (PFBN), obejmującej 11 bibliotek naukowych miasta Poznania. Biblioteka zapewnia studentom dostęp do literatury zalecanej w sylabusach.

Biblioteka i czytelnice są wyposażone w nowoczesny sprzęt komputerowy i przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Dysponują łącznie 125 miejscami. Czytelnicy mają możliwość dostępu do katalogów online oraz pełnotekstowych i bibliograficznych baz danych, m.in.: Web of Science, Elsevier, Scopus, Springer, Wiley, Emerald, Business Source Ultimate i innych. Mogą także korzystać z zasobów książek polskich znajdujących się w czytelni ibuk.pl. (ponad 1700 tytułów, w tym przeszło 700 z kategorii nauk ekonomicznych).

Baza dydaktyczna oraz system biblioteczno-informacyjny podlega ciągłemu doskonaleniu, a studenci i kadra akademicka mają możliwość zgłaszania swoich uwag odnośnie do wyposażenia, sprzętu komputerowego oraz zasobów książkowych.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Rodzaj, zakres, zasięg działalności w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z wyzwaniami zawodowego rynku pracy. Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona systematycznie i przybiera zróżnicowane formy (Zespół Interesariuszy Zewnętrznych, Rada Programowa Kierunku Studiów Ekonomia, praktyki, staże zawodowe, konferencje naukowe, wykłady praktyków). Ewaluacja wyników współpracy wykorzystywana jest do rozwoju i doskonalenia programu studiów. Efektem wspólnych działań Uczelni i otoczenia społeczno-gospodarczego jest pozytywna ocena wiedzy i umiejętności studentów, wyrażana przez pracodawców oraz rozbudowany program płatnych staży (w tym w instytucjach zagranicznych).

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Strategia Uniwersytetu Przyrodniczego traktuje umiędzynarodowienie procesu kształcenia jako ważny element rozwoju uczelni. Jest to realizowane poprzez szereg przedsięwzięć takich jak: poszerzenie oferty dydaktycznej w ramach studiów dla studentów zagranicznych, zapraszanie do współpracy wykładowców zagranicznych, rozwój systemu praktyk i staży zagranicznych, prowadzenie studiów angielskojęzycznych na kierunku „Agri-food Economics and Trade”, realizację Programu „International Agri-business”, oferującego 9-tygodniowe studia angielskojęzyczne w trzech uczelniach partnerskich (HAS University of Applied Sciences, Holandia, University of Applied Sciences, Osnabruck,

Niemcy), udział w programach Erasmus+ (Uczelnia ma podpisane umowy z ponad 110 uczelniami) i CEEPUS.

Przyznawane są stypendia na staże krótkoterminowe, studia semestralne i praktyki, a także kursy językowe i specjalistyczne. Procesowi umiędzynarodowienia sprzyja rosnąca z roku na rok liczba wykładowców zagranicznych prowadzących zajęcia (w roku akademickim 2019/2020 w procesie dydaktycznym wzięło udział 16 zagranicznych wykładowców).

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Wsparcie studentów na kierunku jest rozbudowane, stałe, kompleksowe i przybiera różne formy. Pomaga w osiągnięciu przez studentów efektów uczenia się, także przy wykorzystaniu współczesnych technologii oraz wspiera przygotowanie do podejmowania i udziału w działalności naukowej. Studenci, dzięki współpracy z przemysłem mają zapewniony kontakt z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Wsparcie jest również dostosowane do potrzeb różnych grup studentów, w tym dla studentów z niepełnosprawnościami, którzy z pewnością dzięki niemu mają znacząco ułatwiony udział w procesie nauczania. Studenci mają zapewnione mechanizmy motywacji do osiągnięcia lepszych wyników w nauce. Wsparcie dla studentów wybitnych obejmuje zarówno różne stypendia, jak i nagrody, także spoza funduszy uczelni. Zapewniona jest również możliwość indywidualizacji procesu nauczania. Jakość obsługi administracyjnej jest oceniana pozytywnie, podobnie jak sprawy związane ze zgłaszaniem skarg i wniosków. Studentom jest zapewnione wsparcie psychologiczne. Istnieje system wsparcia organizacji studenckich, kół naukowych, który obejmuje nie tylko finansowanie ich działalności, ale też możliwości do przedstawienia swojej działalności na konferencjach czy wsparcie merytoryczne. Studenci chętnie angażują się zarówno w działalność Samorządu Studenckiego, jak i koła naukowe. Relacje studentów z prowadzącymi i władzami zostały uznane za dojrzałe i opierające się na wzajemnym szacunku i zaufaniu. Uwagi studentów mogą być zgłaszane na wiele sposobów. System wsparcia studentów podlega ewaluacji poprzez spotkania przedstawicieli studentów z władzami jednostki.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Uczelnia prawidłowo i we właściwym zakresie oraz z należytą jakością zapewniają i monitorują publiczny dostęp do informacji, m.in. w zakresie programu studiów, warunków jego realizacji i osiągniętych rezultatach, uwzględniając przy tym różnych odbiorców.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Na kierunku zostały przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia. Zapewniony jest udział kadry akademickiej oraz studentów w powyższym procesie; również prowadzona współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym zapewnia udział interesariuszy zewnętrznych. Monitorowany jest stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się na podstawie cyklicznie zbieranych danych i informacji. Monitorowanie programu studiów prowadzone jest na wszystkich rodzajach zajęć i na prawie każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania. Wnioski z analizy programów wykorzystywane są przy jego doskonaleniu. Pozytywne opinie studentów o przedmiocie programu studiów i realizacji samego kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się generalnie pozwalają na przyjęcie wniosku, że

działania doskonalące podejmowane przez Jednostkę są odpowiednio skuteczne, choć nie identyfikują w pełni ryzyk formalnych, wskazanych w kryterium 1. Jakość kształcenia na kierunku jest poddawana cyklicznej zewnętrznej ocenie, a wyniki tej oceny są wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia.

3. **Opinia dotycząca dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku według poszczególnych zaleceń)**

Brak zaleceń naprawczych.

4. **Wniosek końcowy i propozycja oceny programowej**

II zespół nauk społecznych stwierdza, że proces kształcenia realizowany na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu umożliwia studentom kierunku ekonomia osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim.

Wszystkie kryteria określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowione w załączniku nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącym załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., zostały spełnione.

Propozycja oceny programowej: ocena pozytywna.

5. **Rekomendacja przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia wraz z określeniem kategorii i uzasadnieniem (jeśli dotyczy)**
